

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ФІЛОЛОГІЯ ОЧИМА МОЛОДІ

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ІV УЧНІВСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(21 березня 2024 року)**

Ксенія Тютюнник
Ліцей № 31 Полтавської міської ради
Науковий керівник – Комлик Наталія Юріївна

АНГЛІЙСЬКІ ГЛЮТОНІЙНІ НАЙМЕНУВАННЯ НА ПРИЛАВКАХ УКРАЇНСЬКИХ МАГАЗИНІВ

У сучасному мовознавстві лінгвокультурне поле «Продукти харчування» посідає одне з провідних місць у концептосфері «Глютонія». Незважаючи на негативну конотацію (від англ. *gluttony* – the act or habit of eating or drinking too much; excess in eating or drinking; greedy or excessive indulgence [2]), це поняття має широке значення й ним послуговуються для «характеризування кулінарії як мистецтва, що потребує спеціальних наукових знань і вмінь, а також розуміння тонкощів приготування їжі, оцінки її смакових властивостей та власне споживання» [1, с. 70]. Глютонія відображає етнічну своєрідність, культурні традиції та стереотипи тієї чи тієї лінгвоспільноти.

Ще на початку ХХІ століття для людей було дивно бачити незнайомі для них назви продуктів, проте сьогодні цілком звично звучить «сандвіч» в одному контексті з салом і борщем. Завдяки глобалізаційним й інтеграційним процесам англійські гастрономічні назви проникають й закріплюються в українській кулінарній лексиці.

Сьогодні не лише окремі продукти українських виробників мають англійські назви, цілком звичними стали категорійні назви їжі. Серед них: 1) *снеки* (англ. *snacks*) – перекуси, що включають чипси, попкорн, печиво, цукерки, підсмажені горіхи та інші ласощі; 2) *фастфуд* (англ. *fast food*) – їжа швидкого приготування. Назви таких продуктів також переважно англійські: *бургер* (*burger*), *сандвіч* (*sandwich*), *хот-дог* (*hot dog*), *піца* (*pizza*) тощо; 3) *фудтрак* (англ. *food truck*) – «рухомі кухні», які пропонують різноманітні продукти та напої, стали неодмінною частиною вуличних ансамблів українських міст; 4) *смузі* (англ. *smoothie*) – напої, які готують із фруктів, овочів, йогурту тощо; 5) *фреш* (англ. *fresh*) – свіжі, необроблені соки, салати й гарніри.

В українській мові також уже сформувався окремий шар глютонійної лексики, основу якої становлять назви торговельних марок харчової продукції. Заслуговує на увагу те, що вітчизняний ринок, наповнюючись імпортом, почав підхоплювати хвилю іноземних назв. Зараз усе рідше можна натрапити на такі назви, як: вода «*Гоголівська*», напій «*Живчик*», натомість частіше полиці забиті «*Buvette*», «*Bon Boisson*», «*Biola*».

На прилавках великих мереж українських супермаркетів популярними є товари із такими назвами: 1) «*Skippy super chunk*» та «*Naturally more*» – продукти від «Peanut butter», аналогів якого в

українській кухні немає; 2) «*Log cabin syrup*» – кленовий сироп; 3) «*Frosted Flakes*», «*Lucky Charms*», «*Cheerious*» – варіанти швидких зернових пластівців; 4) «*Reese's*», «*Butterfinger*», «*Baby Ruth*» – декілька марок солодошів, які не мають аналогів у вітчизняних виробників; 5) «*Dr. Pepper*», «*Sprite*», «*Red bull*» – солодкі газовані напої, які стали майже культовими.

Значна частина таких товарів має прості й зрозумілі найменування, проте більшість виробників використовує маркетингові підходи з грою слів, дивними словосполученнями тощо: «*Skippy super chunk*», де *Skippy* може позначати кенгуру із мультфільму або іграшку-стрибунця, що пов'язана із цією тваринкою; «*Log cabin syrup*»: «*Log cabin*» – це хатинка зроблена із колод; така назва є тільки маркетинговим ходом, який дозволяє асоціювати продукт з природними матеріалами та лісом; «*Lucky Charms*» у перекладі означає «талісман», який немає нічого спільного з цим продуктом; «*Reese's*» дослівно можна зрозуміти як «шоколад Рісі» або «Рісові солодоші».

Отже, функціонування англійських назв продуктів в українських магазинах є свідченням, з одного боку, мовної диверсифікації, а з іншого – індикатором тісної міжкультурної взаємодії.

Список використаних джерел

1. Державецька І.О. Глютонічний дискурс: лексикографічний аспект. *Одеський лінгвістичний вісник*. 2014. № 4. С. 69-72.
2. Merriam-Webster Dictionary : website. URL: <http://www.merriamwebster.com/> (дата звернення 13.03.2024).